

Forslag	A 1974/UVU
Fremlagt af	Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden
Behandles af	Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Utskottsförslag om de nordiska gränskommittéerna

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

- at att gränskommittéernas förslag "Framtidens Gränskommittéer 2.0" ska ligga till grund för Nordiska ministerrådets regionalsektors utformning av samarbetsprogram för perioden 2025–2030
- at att redogöra för de skäl som Nordiska ministerrådet anser föreligga för att gränskommittéerna ska konkurrensutsättas

Bakgrund

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden har följt Nordiska ministerrådets arbete med framtagandet av ett nytt samarbetsprogram för perioden 2025–2030. Utskottet har haft löpande dialog sedan 2021 med såväl Nordiska ministerrådets regionalsektor som de gränsregionala kommittéerna.

Nordiska ministerrådets regionalsektor har i samband med framtagande av ett nytt samarbetsprogram för perioden 2025–2030 gett en extern konsultbyrå (WSP i samarbete med Teknologisk institut) i uppdrag att göra en utvärdering av det gränsregionala samarbetet i Norden med tillhörande förslag till ny samverkansmodell.

Utskottet är inte eniga med rapportens konklusioner. Framförallt gäller det förslaget om att man i kommande programperiod konkurrensutsätter de existerande gränskommittéerna i ett öppet anbudsförfarande, vilket betyder att gränskommittéer med långvarig erfarenhet av gränsöverskridande regionalt politiskt samarbete med tydliga mål för nordisk nytta riskerar att nedprioriteras för kortsiktiga mål och lösningar utan regionalpolitisk förankring. Gränskommittéer är en infrastruktur som på uppdrag av lokalt och regionalt demokratiskt valda organ arbetar för att integrera Norden.

Nordiska ministerrådets regionalsektor bör i samarbetsprogrammet se de gränsregionala kommittéerna som en tillgång i arbetet med att uppnå visionen om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region 2030. Bland annat

genom att, i stället för att konkurrensutsätta gränskommittéerna, öka resurserna i syfte att involvera dem i det tvärsektoriella arbetet inom Nordiska ministerrådets sektorer där arbete och utmaningar är likartade på såväl nordisk/nationell nivå som på lokal och regional nivå. På så sätt skapas bästa nordiska nytta.

Gränskommittéerna har utformat ett alternativ till ett öppet utbudsförfarande. Detta inspel, Gränskommittéernas förslag om samverkansavtal och framtidens Gränskommittéer 2.0, skickades in av gränskommittéerna inför ämbetsmannakommittén för regional utvecklings möte 2023. Utskottet anser att detta förslag ligger helt i linje med det svenska ordförandeskapsprogrammet för Nordiska ministerrådet 2024, som verkar för ett integrerat Norden utan gränshinder.

Utskottet anser att Gränskommittéernas förslag "Framtidens Gränskommittéer 2.0" bör ligga till grund för Nordiska ministerrådets regionalsektors utformning av samarbetsprogram för perioden 2025–2030.

Stockholm, den 6. februar 2024

Kjell-Arne Ottosson (KD)
Markku Siponen (C)
Sandra Listerby (Lib)
Lars-Christian Brask (LA)
Gunilla Carlsson (S)
Juha Viitala (sd)
Anna Vikström (S)
Per-Arne Håkansson (S)
Odd Harald Hovland (A)

Ann-Sofie Alm (M)
Alexandra Anstrell (M)
Lars Püss (M)
Liv Kari Eskeland (H)
Ann-Christine From Utterstedt (SD)
Minna Reijonen (saf)
Erling Eidesgaard (T)
Orri Páll Jóhannsson (VG)
Tor André Johnsen (FrP)